

Bilaga till Förslag till en mer ändamålsenlig och framtidsinriktad organisation för den digitala infrastrukturen.

Bilaga 2 Regionnätssamarbete

Det har utvecklats lokala stadsnät i 190 kommuner varav ca 95 % är kommunalt ägda. Detta har under utbyggnadsfasen varit bra men för maximalt nyttjande och för utveckling i infrastrukturen har det skapat en splittrad bild. Ett utökat samarbete mellan de kommunala stadsnäten tillsammans med kommunerna har stora möjligheter till kostnadsbesparingar och gemensam framdrift i den digitala utvecklingen genom att ta del av och samarbeta kring goda exempel som sker i kommunerna runt om i Sverige.

Flera regionala initiativ har vuxit fram för att skapa samarbeten och affärer mellan de kommunala stadsnäten i regionnät. I uppdraget ligger även att se över hur utvecklingen av Malmö stads digitala infrastruktur kan gynnas av framväxande regionala och nationella samarbeten.

Det som ligger närmast är Sydlänk <http://www.sydlank.com> vilket består av åtta stadsnät som i samverkan når 32 kommuner i Småland, Halland, Blekinge och Skåne.

Avstämning med Per Fröling Ansvarig regional samverkan på Svenska Stadsnätsföreningen (SSNF)
Per anser att det är intressant att Malmö stad ser över sin organisation. Malmö skulle kunna ta klivet fram och ta ett större ansvar kopplat till den regionala utvecklingen för bredbandsutvecklingen. Det saknas ett samlat initiativ mellan stadsnäten i Skåne för att driva regional samverkan menar Per och välkomnar en sådan utveckling. Per framför också värdet att jobba på bred front för att få med samtliga kommuner stora som små. Han hänvisar till regionnätssamarbetet som under hösten växt fram i Kalmar län. Det är en intressant modell som nu via SSNF försöker sprida i närliggande län.

Följande är hämtat från ”Avsiktsförklaring för genomförande av ett regionnätssamarbete i Kalmar län.”
”Det finns ett stort behov att komma gång med ett samarbete för att kunna vara en attraktiv partner för nationella och internationella operatörer som vill söka sig till Kalmarregionen. Idag finns inte ett regionalt alternativ som kan säkerställa att affärsmässiga bredbandsaffärer på nationell och regional bas ska stanna inom regionen. Ett formaliserat samarbete inom Kalmar län öppnar även dörrarna för liknande samarbeten med intilliggande regioner samt regional samverkan inom flera andra områden inom länet.”

Regional motor och Greater Copenhagen

Det pågår en kraftig expansion och en stor utveckling i Malmö Lund regionen. Verksamhetsplanen för regionen innehåller väsentliga delar som sammanfaller med målen för den framtida organisationen för den digitala infrastrukturen i Malmö stad. Genom att ta ett kliv fram och samarbeta i större omfattning kring den digitala infrastrukturen kan Malmö stad ytterligare bidra till en större regional utveckling och tillväxt. Genom att etablera verksamheten i ett sammanhållet bolag underlättas gränsöverskridande samarbeten i förhållande till nuvarande förvaltningsform.

Digital infrastruktur i världsklass är en viktig konkurrensfaktor för Greater Copenhagen. Detta understryks i den politiskt fastställda gemensamma chartern (inriktningsdokumentet) ”Gigabit” inom samarbetet Greater Copenhagen.

Se vidare <https://www.greatercph.se/projekt/gigabit>

MalmöLundregionen

MalmöLundregionen är ett strategiskt samarbete mellan kommunerna Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Malmö, Skurup, Staffanstorps, Svedala, Trelleborg och Vellinge. Tillsammans tar MalmöLundregionen fram övergripande strategier, lyfter upp hela regionens styrkor och bredd samt samarbetar i praktiska frågor. Ur verksamhetsplanen 2019-2023 är följande utdrag hämtat.

”Verksamhetsplanen är MalmöLundregionens plattform för ökad mellankommunal samverkan för att möta dagens utmaningar. Verksamhetsplanen tar sikte på att stödja och bidra till utveckling och tillväxt i vår region genom att fokusera på sex prioriterade områden: digitalisering, näringsliv, fysisk planering och infrastruktur, framtida kompetensförsörjning samt miljö och klimat.”

Bild som visar MalmöLundregionen

Det pågår en kraftig expansion och en stor utveckling i MalmöLundregionen. Verksamhetsplanen för regionen innehåller väsentliga delar som sammanfaller med målen för den framtida organisationen för den digitala infrastrukturen i Malmö stad. Genom att ta ett kliv fram och inkludera de mindre grannkommunerna i planering och samarbete kring den digitala infrastrukturen kan Malmö stad ytterligare bidra till en större regional utveckling och tillväxt.

Regionala samarbeten Sydlänk

Sydlänk som är ett regionnätssamarbete som reglerats via ett samarbetsavtal har aviserat att de undersöker möjligheten att vidga och fördjupa detta samarbete med fler parter. Parterna Öresundskraft AB, Bjäre Kraft Bredband AB, Halmstad Stadsnät AB, Värnamo Energi AB, Jönköping Energi AB, Ljungby Energi AB, Wexnet AB samt Affärsverken Karlskrona AB driver ett samarbete över stora delar av södra Götaland. Ambitionen är att utöka antalet parter för att lättare kunna sälja och tillhandahålla förbindelser på regional nivå och tillsammans med andra motsvarande aktörer erbjuda förbindelsetjänster på nationell nivå. Stadsnäten i Malmö, Lund och Kristianstad är av stort intresse för Sydlänk att få med i ett gemensamt samarbete.

Sydlänk lyfter följande viktiga punkter

- Ökat behov av kommunikation och nedmontering av kopparnätet gör att näringslivet, kommuninvånarna och offentliga sektorn behöver tillgång till en lätt åtkomlig och öppen kommunikationsinfrastruktur över fiber.
- De nationella operatörerna uttrycker och har ett starkt krav på att de främst för sina affärskunder men även för utbyggnad av sin egen mobila infrastruktur behöver en regional kontakt och juridisk person för att nå den effektivitet och förutsägbarhet som krävs kunna köpa mer volym från stadsnäten. Alternativet är att försäljningen minskar till förmån för andra alternativ och att utbyggnaden av den mobila infrastrukturen försvåras och försenas
- I dag får stadsnäten en bråkdel av operatörernas förhyrningar för anslutning av affärskunder. Sydlänk kan kraftigt öka de anslutna stadsnätens affärer mot nationella operatörer och offentlig sektor genom att via ett enat och digitalt interface erbjuda enhetliga produkter. Affären blir därmed mer kostnadseffektiv för både säljare och köpare
- Sydlänk kan genom att skapa största möjliga nättäckning via nya samarbetspartners och andra underleverantörer erbjuda en robust regional infrastruktur till förmån för privatpersoner, företag, digitaliseringen av offentliga myndigheter och Sveriges mobila infrastruktur.

Accessbolaget

Flera av de nationella aktörerna har en önskan av att öka sina lokala nät i syfte av att kunna ta nationella upphandlingar eller behålla nationella affärer på lokal nivå. Många gånger innebär detta att det etableras dubbel fiberinfrastruktur på attraktiva lägen. För de lokala stadsnäten innebär detta ofta att affärer missas och gjorda fiberinvesteringar inte används optimalt. För att möta detta har nya initiativ skapats för att öka konkurrensen. Dessa initiativ försöker samla de lokala stadsnäten för att kunna möta regionala och nationella upphandlingar av fiberinfrastruktur. Ett sådant initiativ är Accessbolaget som vill arbeta tillsammans med de kommunala stadsnäten för att utgöra ett nationellt alternativ med lokal bas.

Peter Kronblad VD Accessbolaget poängterar att det är viktigt att kunna nå alla kommuner i regionen i en samlad lösning. Han ser det arbetet som Regionnätet i Kalmar län kan skapa som ett mycket gott initiativ. Utan denna typ av samarbeten för det allt för svårt och tidskrävande att nå fram till alla små kommuner. Accessbolaget och därmed stadsnäten missar helhetsaffären om vi inte kommer upp till en kritisk massa.

Hela stadsnäts-Sverige borde samordna sina verksamheter mer menar Peter. Detta skulle skapa förutsättningar till kostnadsbesparande samarbeten och underlätta för spridningen av nya tjänster i näten. Peter ser även fördelar med att stadsnäten kan samverka kring en KO (kommunikationsoperatör) en gemensam NOC (Network Operation Center) med nätövervakning för hela eller stora delar av landet.

Colocation och datahall

Ett ytterligare intressant område för utveckling av stadens digitala utveckling är möjligheten till lokal datalagring (lokala moln). Flera stadsnät erbjuder lokala och nationella företag och organisationer möjlighet till serverdrift och lagring av data lokalt så kallad Colocation eller serverdrift i datahallar. Här bör Malmö stad fördjupa analysen innan ett etablerande men det är sannolikt en stor potential till att främja lokal och regional samverkan.

Det finns flera globala moln som investerar enorma belopp för att säkerställa datalagring och utveckla tjänster runt omkring den data som finns lagrad i molnen. De största aktörerna är Microsoft Azure, Google Cloud och Amazon CloudFront. Microsofts etablering av datacenter i Staffanstorps bör analyseras noga innan en utredning rörande Colocation startar.

<https://staffanstorp.se/2019/08/23/microsoft-bygger-datacenter-i-varldsklass-i-staffanstorp/>

Kommuner och regioner som ännu inte hanterar sekretessreglerade eller känsliga uppgifter i molntjänster rekommenderas att noga överväga risken för röjande av personuppgifter och när så är möjligt välja annan informationshantering än molntjänster eller minimera riskerna genom skyddande säkerhetsåtgärder skriver Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i en nyhet på sin hemsida publicerad 2019-04-12.

<https://skr.se/tjanster/press/nyheter/nyhetsarkiv/molntjansternodvandigaforfortsattdigitalisering.27627.html>

Marknadsdrivna molntjänster, även sådana med ägarförhållande utomlands, är en nödvändig del av välfärdens digitalisering, men det behövs en nationell samsyn kring rättsläget för bättre ordning och reda, säger Anders Knape, förbundsordförande för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Avsaknad av nationell samsyn kring rättsläget skapar otrygghet och kan leda till stora problem för digital samverkan både inom och mellan offentliga aktörer och i förlängningen utmaningar att leverera de tjänster som allmänheten förväntar sig. Det krävs nu åtgärder för att hålla tempot uppe i utvecklingen av ett smartare Sverige, säger Daniel Forslund, ordförande för SKR:s digitaliseringsberedning.

<https://www.regeringen.se/4a8565/contentassets/9ff2044c185f4e5cb9ffc5c1eef18195/kommittedirektiv-saker-och-kostnadseffektiv-it-drift-for-den-offentliga-forvaltningen.pdf>

I Dir. 2019:64 ger Regeringen följande uppdrag.

”Uppdragen att kartlägga och analysera statliga myndigheters it-drift och den offentliga förvaltningens rättsliga förutsättningar för utkontraktering med bibehållen säkerhet, inklusive eventuella författningsförslag, ska redovisas senast den 31 augusti 2020.”

<https://skl.se/tjanster/press/nyheter/nyhetsarkiv/sklvalkomnarutredningommolntjanster.29611.html>

2019-10-02 presenteras följande

”SKL välkomnar utredning om molntjänster.

Regeringen tillsätter en utredning av statliga myndigheters behov av IT-drift samt rättsliga förutsättningar för utkontraktering till privata leverantörer. Även kommuner och regioner berörs.

Utredaren ska analysera säkerhetsmässiga och rättsliga förutsättningar för samordnad statlig IT-drift;”

Sveriges kommuner och landsting har väckt frågan om molnlagring kopplat till utländskt ägande. Detta kan öka kraven på att känsliga data ska kunna ha en möjlighet att lagras lokalt.

Det finns även många privata företag och verksamheter som har visat intresse att ha sin datalagring lokalt eller regionalt.